Europski parlament
2024-2029

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2024/2085(INI)

1.4.2025

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

Odboru za proračune i Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o izvješću o provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost
(2024/2085(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Marie-Pierre Vedrenne

PA_NonLeg

AMANDMANI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja podnosi Odboru za proračune i Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku, kao nadležnim odborima, sljedeće:

Amandman 1

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 8.a (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, koji su 17. studenoga 2017. proglasili i potpisali Parlament, Vijeće i Komisija, te njegovih 20 načela,

Amandman 2

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 8.b (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. ožujka 2021. naslovljenu „Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava” (COM(2021)0102) i njezine glavne ciljne vrijednosti za 2030. u pogledu zapošljavanja, vještina, osposobljavanja i smanjenja siromaštva,

Amandman 3

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 8.c (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda, a posebno ciljeve 1., 4., 5., 8. i 10.,

Amandman 4

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 8.d (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir Preporuku Vijeća (EU) 2021/1004 od 14. lipnja 2021. o uspostavi europskog jamstva za djecu[1a],
	[1a] SL L 223, 22.6.2021., str. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj.

Amandman 5

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 8.e (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 30. listopada 2020. o lakšem prelasku u svijet rada – jačanje Garancije za mlade te o zamjeni Preporuke Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade[1a],
	[1a] SL C 372, 4.11.2020., str. 1.

Amandman 6

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 12.a (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. prosinca 2024. naslovljenu „Europski semestar 2025. – jesenski paket” (COM(2024)0700),

Amandman 7

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 12.b (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog zajedničkog izvješća Komisije i Vijeća o zapošljavanju od 17. prosinca 2024. (COM(2024)0701) (Zajedničko izvješće o zapošljavanju),

Amandman 8

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 19.a (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir tablicu pokazatelja za oporavak i otpornost,

Amandman 9

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 19.b (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir izvješće Eurofounda od 26. veljače 2024. naslovljeno „Social governance of the Recovery and Resilience Facility: Involvement of the national social partners” (Socijalno upravljanje Mehanizmom za oporavak i otpornost: uključivanje nacionalnih socijalnih partnera),

Amandman 10

Prijedlog rezolucije
Pozivanje 19.c (novo)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	– uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2022/2041 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji[1a],
	[1a] SL L 275, 25.10.2022., str. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj.

Amandman 11

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava -A (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	–A. budući da je socijalna dimenzija oporavka EU-a horizontalni aspekt u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost; budući da je opći cilj Mehanizma za oporavak i otpornost promicanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije Unije, što će se postići povećanjem otpornosti, pripravnosti na krizu, sposobnosti prilagodbe i potencijala rasta država članica, ublažavanjem socijalnih i gospodarskih posljedica krize prouzročene bolešću COVID-19, doprinosom provedbi europskog stupa socijalnih prava te podupiranjem zelene i digitalne tranzicije, te će se na taj način doprinijeti i uzlaznoj gospodarskoj i socijalnoj konvergenciji, ponovno ostvariti i promicati održivi rast te usto potaknuti otvaranje visokokvalitetnih radnih mjesta;

Amandman 12

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava -Aa (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	–Aa. budući da područje primjene Mehanizma za oporavak i otpornost obuhvaća sljedećih šest stupova politike:
	(a) zelenu tranziciju;
	(b) digitalnu transformaciju;
	(c) pametan, održiv i uključiv rast;
	(d) socijalnu i teritorijalnu koheziju;
	(e) zdravlje te gospodarsku, socijalnu i institucionalnu otpornost; te
	(f) politike za sljedeću generaciju, djecu i mlade;
	budući da treba osigurati usklađenost i sinergije među djelovanjima u okviru svih stupova, s obzirom na njihovu međusobnu povezanost;

Amandman 13

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava A

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
A. budući da bi reforme i ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost trebali pomoći učiniti EU otpornijim i manje ovisnim diversifikacijom ključnih opskrbnih lanaca, čime će se ojačati strateška autonomija EU-a; budući da reforme i ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost također ***stvaraju*** europsku dodanu vrijednost;	A. budući da bi reforme i ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost trebali pomoći učiniti EU otpornijim i manje ovisnim diversifikacijom ključnih opskrbnih lanaca, čime će se ojačati strateška autonomija EU-a; budući da reforme i ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost ***trebaju doprinositi provedbi europskog stupa socijalnih prava, održivom i uključivom rastu te uzlaznoj socijalnoj konvergenciji, podupirati pravedan prijelaz na zelenije i digitalnije gospodarstvo, jačajući europsku konkurentnost uz istodobno smanjenje socijalnih i teritorijalnih nejednakosti i zaštitu ranjivih osoba te stvarati*** europsku dodanu vrijednost; ***budući da bi reforme i ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost***

trebale i osigurati socijalnu uključivost te ojačati javne i socijalne usluge te infrastrukturu;

Amandman 14

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Aa (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Aa. budući da Mehanizam za oporavak i otpornost pruža dosad nezabilježenu priliku za osiguravanje poštene i pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti, digitalizaciji i demografskim promjenama; budući da bi se u procesu oporavka trebalo riješiti pitanje rodno specifičnih socioekonomskih učinaka; budući da bi mjerama trebalo obuhvatiti socijalnu zaštitu, kvalitetno zapošljavanje, cjenovno pristupačno stanovanje i potporu skupinama u ranjivom položaju kako bi se poboljšao životni standard u skladu s europskim stupom socijalnih prava;

Amandman 15

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Ab (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Ab. budući da je posljednjih godina EU pokazao snažnu otpornost na velike gospodarske i socijalne poremećaje, posebice zahvaljujući koordiniranim odgovorima i novim instrumentima kao što su Mehanizam za oporavak i otpornost te Europski instrument za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE); budući da su ti alati bili ključni za sprečavanje asimetričnog oporavka među državama članicama i održavanje

prijelaza na održivo i uključivo gospodarstvo na pravom putu;

Amandman 16

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Ac (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Ac. budući da su socijalne posljedice kriza imale nejednak negativan učinak, pri čemu su posebice utjecale na pojedince s niskim prihodima i skupine u ranjivom položaju;

Amandman 17

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Ba (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Ba. budući da nisu sve države članice u jednakoj mjeri provele svoje planove za oporavak i otpornost; budući da je u Tematskom izvješću Revizorskog suda 13/2024[1a] navedeno da će države članice teško uspjeti iskoristiti cjelokupni iznos dodijeljenih sredstava do 31. kolovoza 2026. i da i dalje postoje rizici u pogledu dovršetka mjera u drugoj polovini provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost; budući da kašnjenja u provedbi proizlaze iz, među ostalim, veće inflacije, poteškoća povezanih s javnom nabavom, manjka opskrbe i fluktuacija tržišnih cijena; budući da je u okviru evaluacije provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost ključno primijeniti stečena iskustva i ažurirati postojeće strukture;
	[1a] Tematsko izvješće 13/2024 Europskog revizorskog suda od 10. rujna 2024.

	naslovljeno „Iskorištavanje sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost – Napreduje se uz kašnjenja te i dalje postoje rizici za dovršetak mjera te stoga i za postizanje ciljeva RRF-a”.

Amandman 18

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava F

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
F. budući da učinkovita demokratska kontrola i parlamentarni nadzor nad provedbom Mehanizma za oporavak i otpornost iziskuju potpuno sudjelovanje Parlamenta i uzimanje u obzir svih njegovih preporuka u svim fazama;	F. budući da učinkovita demokratska kontrola i parlamentarni nadzor nad provedbom Mehanizma za oporavak i otpornost iziskuju potpuno sudjelovanje Parlamenta i uzimanje u obzir svih njegovih preporuka u svim fazama; ***budući da je savjetovanje s relevantnim dionicima, osobito socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih te lokalnim i regionalnim tijelima, ključno i za pripremu i provedbu mjera iz nacionalnih planova za oporavak i otpornost te da se ono zahtijeva u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost;***

Amandman 19

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Fa (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Fa. budući da je u Zajedničkom izvješću o zapošljavanju utvrđeno da je procjena sudjelovanja nacionalnih socijalnih partnera u provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost 2023. bila neujednačena; budući da su institucionalni okviri za uključivanje socijalnih partnera raznovrsni jer su neke države članice uspostavile posebna okruženja i postupke, dok su se druge

koristile postojećim kanalima socijalnog dijaloga, a u nekoliko su država socijalni partneri bili uključeni putem novih tijela ili posebnih radnih skupina osnovanih u kontekstu europskog semestra ili radi praćenja provedbe planova za oporavak i otpornost; budući da bi države članice trebale promicati kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog, u skladu s Preporukom Vijeća o jačanju socijalnog dijaloga u Europskoj uniji[1a], zajedno s pravodobnim i smislenim sudjelovanjem socijalnih partnera u donošenju relevantnih politika na razini EU-a i nacionalnoj razini, među ostalim u vezi s provedbom planova država članica za oporavak i otpornost;

[1a] Preporuka Vijeća od 12. lipnja 2023. o jačanju socijalnog dijaloga u Europskoj uniji (SL C, C/2023/1389, 6.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1389/oj).

Amandman 20

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Fb (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Fb. budući da se prema Zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2025. očekuje da će od 7 129 ključnih etapa i ciljnih vrijednosti uključenih u 27 planova za oporavak i otpornost njih 2 201 doprinijeti socijalnim politikama (oko 31 %), a od 1 742 ključne etape i ciljne vrijednosti ostvarene do 14. studenoga 2024. očekuje se da će se u okviru njih 505 potaknuti socijalne politike (oko 30 %);

Amandman 21

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Fc (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Fc. budući da se EU suočava sa starenjem stanovništva i da se predviđa da će se stope zamjene osoba koje odu u mirovinu smanjiti tijekom sljedeća četiri desetljeća, dok se očekuje da će se već velika potreba za dugotrajnom skrbi dodatno povećati; budući da je rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti među starijim osobama ostao stabilan, ali se očekuje da će se stope zamjene osoba koje odu u mirovinu za 40-godišnju karijeru smanjiti u većini zemalja EU-a, u nekim slučajevima za više od 20 postotnih bodova;

Amandman 22

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava G

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
G. budući da Komisija mora do 31. prosinca 2028. dostaviti neovisno izvješće o *ex post* evaluaciji provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost, koje se sastoji od globalne procjene Mehanizma za oporavak i otpornost i sadržava informacije o njegovu dugoročnom učinku;	G. budući da Komisija mora do 31. prosinca 2028. dostaviti neovisno izvješće o *ex post* evaluaciji provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost, koje se sastoji od globalne procjene Mehanizma za oporavak i otpornost i sadržava informacije o njegovu dugoročnom učinku***, uključujući podatke o socijalnim ishodima***;

Amandman 23

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Ga (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Ga. budući da svaka država članica mora izdvojiti najmanje 20 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost za mjere kojima se

doprinosi digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze; budući da je potrebno riješiti pitanje poboljšanja digitalnih vještina stanovništva i radne snage, povećanja digitalizacije poduzeća, promicanja pružanja digitalnih javnih usluga i ubrzavanja provedbe ključnih projekata e-uprave kako bi se postigla digitalna tranzicija;

Amandman 24

Prijedlog rezolucije
Uvodna izjava Gb (nova)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	Gb. budući da samo 55,56 % odraslih osoba posjeduje barem osnovne digitalne vještine[1a]; budući da je jedna od digitalnih ciljnih vrijednosti EU-a 80 % odraslih osoba koje posjeduju barem osnovne digitalne vještine do 2030.; budući da EU mora prevladati sve oblike nedostataka i neravnoteža u potražnji i ponudi vještina kako bi djelotvorno iskoristio svoj ljudski kapital; budući da bi pristup odgovarajućoj digitalnoj infrastrukturi i osposobljavanju u području digitalnih vještina trebao biti dostupan svima kako bi se osigurale jednake mogućnosti u obrazovnom sustavu i na tržištu rada; budući da su provedene znatne reforme i ulaganja u osnovne vještine, uključujući revizije kurikuluma, ali nisu u dovoljnoj mjeri riješeni postojeći izazovi, što zahtijeva dodatne napore u cijelom EU-u kako bi se poništili negativni trendovi;
	[1a] Eurostat, „Database” (Baza podataka), https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_04_70/default/table; Eurostat, „56% of EU people have basic digital skills” (56 % posto osoba u EU-u ima osnovne digitalne vještine), 15. prosinca 2023.,

***https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20231215-3*.**

Amandman 25

Prijedlog rezolucije
Stavak 1.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
1. ***ističe*** činjenicu da je Mehanizam za oporavak i otpornost dosad nezabilježen instrument solidarnosti s obzirom na dvije dosad nezabilježene krize te temelj instrumenta NGEU, koji završava 2026.; ističe stabilizirajući učinak Mehanizma za oporavak i otpornost za države članice u vrijeme velike gospodarske nesigurnosti jer se njime ublažavaju negativne gospodarske i socijalne posljedice ***te podupiru vlade tako što se doprinosi*** provedbi europskog stupa socijalnih prava;	1. ***prepoznaje*** činjenicu da je Mehanizam za oporavak i otpornost dosad nezabilježen instrument solidarnosti s obzirom na dvije dosad nezabilježene krize te temelj instrumenta NGEU, koji završava 2026.; ističe stabilizirajući učinak Mehanizma za oporavak i otpornost za države članice u vrijeme velike gospodarske nesigurnosti jer se njime ublažavaju negativne gospodarske i socijalne posljedice ***kriza***; ***podsjeća na to da je opći cilj Mehanizma za oporavak i otpornost doprinijeti*** provedbi europskog stupa socijalnih prava ***za izgradnju snažnije socijalne Europe i jačanje socijalne kohezije, čime se jača dugoročna otpornost u cijelom EU-u; naglašava da bi se taj cilj trebao dodatno ojačati osiguravanjem dugoročnog javnog ulaganja u visokokvalitetne javne socijalne usluge i promicanjem mjera kojima se smanjuju nejednakosti za sve;***

Amandman 26

Prijedlog rezolucije
Stavak 1.a (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	1.a podsjeća da Mehanizam za oporavak i otpornost ima ključnu ulogu u promicanju socijalne i teritorijalne kohezije borbom protiv siromaštva, smanjenjem nezaposlenosti i poticanjem uključivog gospodarskog oporavka; prima

	na znanje da je postizanje stope zaposlenosti od 78 % do 2030. u EU-u jedan od glavnih ciljeva utvrđenih u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava; naglašava da su, iako je taj cilj ostvariv, potrebni daljnji koraci na svim razinama kako bi se potaknulo sudjelovanje nedovoljno zastupljenih skupina na tržištu rada i privuklo više ljudi na tržište rada; naglašava potrebu za ambicioznim reformama i ulaganjima koja su usklađena s načelima europskog stupa socijalnih prava, kojima se daje prednost otvaranju visokokvalitetnih radnih mjesta i uključivanju ranjivih skupina, kojima se smanjuje neusklađenost vještina i kojima su obuhvaćene nove tehnologije i kojima se jačaju socijalni dijalog, infrastruktura i sustavi socijalne zaštite radi svladavanja neposrednih izazova i osiguravanja dugoročne otpornosti tržišta rada; ističe da je na temelju najnovijih dostupnih podataka više od 16,3 milijuna ljudi sudjelovalo u obrazovanju ili osposobljavanju uz potporu iz Mehanizma za oporavak i otpornost, a više od 2,1 milijuna ljudi pronašlo je posao ili se uključilo u aktivnosti traženja posla;

Amandman 27

Prijedlog rezolucije
Stavak 1.b (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	1.b ističe da su ulaganja i reforme u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost usmjereni na sljedeću generaciju, posebno u obrazovanju i pristupu kvalitetnim javnim uslugama, ključni za dugoročnu socijalnu konvergenciju; uviđa da je ulaganje u dobrobit i kvalitetno obrazovanje djece ključno za socijalnu koheziju i gospodarsku stabilnost; naglašava da su mjere usmjerene na sljedeću generaciju,

	djecu i mlade u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost usmjerene na rani i predškolski odgoj i obrazovanje, obrazovanje i osposobljavanje, poboljšanje školske infrastrukture, potporu za djecu u nepovoljnom položaju i potporu zapošljavanju mladih; prima na znanje u tom pogledu da nacionalni planovi za oporavak i otpornost tom stupu dodjeljuju oko 56,4 milijarde EUR i da su prema godišnjem izvješću Komisije države članice ostvarile primjetan napredak, s 259 od 665 ključnih etapa i ciljnih vrijednosti koje su države članice prijavile ili za koje je Komisija utvrdila da su ostvarene do 31. kolovoza 2024.; prima na znanje stopu napretka od 39 %, uključujući 21 % procijenjenih zahtjeva za plaćanje, dok dostupni podaci upućuju na to da je više od 9,4 milijuna mladih u dobi od 15 do 29 godina primilo potporu u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost; poziva države članice da dodatno pojačaju napore u okviru tog stupa u skladu s ciljevima europskog jamstva za djecu, europskom strategijom za skrb, preporukama Vijeća o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te pristupom cjenovno pristupačnoj i visokokvalitetnoj dugotrajnoj skrbi;

Amandman 28

Prijedlog rezolucije
Stavak 1.c (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	1.c ističe činjenicu da, u kombinaciji s fondovima kohezijske politike, provedba reformi i ulaganja u planove država članica za oporavak i otpornost doprinose pravednom, uključivom i održivom rastu, čime se otvaraju nova radna mjesta i promiču financijska stabilnost i ulaganja; naglašava da se Mehanizmom za oporavak i otpornost, uz potporu iz Europskog socijalnog fonda plus,

Europskog fonda za regionalni razvoj, Fonda za pravednu tranziciju i Instrumenta za tehničku potporu, promiče gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija Unije jačanjem konkurentnosti, otpornosti, pripravnosti na krizu, sposobnosti prilagodbe i potencijala rasta država članica te poticanjem otvaranja visokokvalitetnih radnih mjesta u okviru relevantnih reformi i ulaganjima; prima na znanje da su države članice u svoje nacionalne planove za oporavak i otpornost uključile brojne mjere za potporu socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, kao što su mjere namijenjene pristupu tržištu rada, socijalnoj zaštiti i uključenosti te teritorijalnoj infrastrukturi i uslugama; prima na znanje da su u okviru 27 nacionalnih planova za oporavak i otpornost tom stupu dodijeljene oko 261,2 milijarde EUR, s 1 064 od 2 888 ključnih etapa i ciljnih vrijednosti koje su države članice prijavile ili za koje je Komisija utvrdila da su ostvarene do 31. kolovoza 2024.[1a]; naglašava da to čini stopu napretka od 37 %, uključujući 20 % procijenjenih zahtjeva za plaćanje;

[1a] Služba Europskog parlamenta za istraživanja, „Recovery and Resilience Facility: State of play and way forward" (Mehanizam za oporavak i otpornost: trenutačno stanje i daljnji koraci), veljača 2025., https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/765765/EPRS_IDA(2025)765765_EN.pdf.

Amandman 29

Prijedlog rezolucije
Stavak 2.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
2. pozdravlja činjenicu da je	2. pozdravlja činjenicu da je

Mehanizam za oporavak i otpornost od pandemije osigurao privremeni dodatni fiskalni prostor i pridonio sprečavanju razlika među državama članicama ***s različitim fiskalnim prostorom***; prima na znanje nalaz Komisije da je Mehanizam za oporavak i otpornost doveo do održivog povećanja ulaganja diljem EU-a i da Komisija očekuje da će Mehanizam za oporavak i otpornost imati trajan učinak diljem EU-a i nakon 2026. s obzirom na njegove sinergije s drugim fondovima EU-a;	Mehanizam za oporavak i otpornost od pandemije osigurao privremeni***,*** dodatni ***i stabilizirajući*** fiskalni prostor i pridonio sprečavanju razlika među državama članicama ***osiguravanjem brze i izravne potpore u njihovu korist***; prima na znanje nalaz Komisije da je Mehanizam za oporavak i otpornost doveo do održivog povećanja ulaganja diljem EU-a i da Komisija očekuje da će Mehanizam za oporavak i otpornost imati trajan učinak diljem EU-a i nakon 2026. s obzirom na njegove sinergije s drugim fondovima EU-a; ***međutim, naglašava da bi trebalo dodatno dati prednost socijalnim ulaganjima kako bi se osigurao trajan učinak, posebno u pogledu stanovanja, energetskog siromaštva, digitalne uključenosti, funkcionalnih tržišta rada i pravednog pristupa visokokvalitetnim javnim uslugama za sve;***

Amandman 30

Prijedlog rezolucije
Stavak 2.a (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	2.a prima na znanje da je Uredba o Mehanizmu za oporavak i otpornost, zajedno s europskim semestrom kao okvirom za utvrđivanje nacionalnih prioriteta reformi, usko povezana s načelima europskog stupa socijalnih prava; naglašava da mjere iz planova za oporavak i otpornost za koje se očekuje da će poticati socijalne politike ne obuhvaćaju u jednakoj mjeri sva načela europskog stupa socijalnih prava, pri čemu su određena načela obuhvaćena tek neznatno ili nisu potpuno usklađena s njihovim sadržajem; poziva Komisiju da procijeni učinak planova za oporavak i otpornost na napredak u ostvarivanju ciljeva europskog stupa socijalnih prava i da provede raščlanjenu analizu načina na koji je svako načelo obuhvaćeno mjerama

uključenima u planove za oporavak i otpornost;

Amandman 31

Prijedlog rezolucije
Stavak 2.b (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	2.b podsjeća na to da je provedba Mehanizma za oporavak i otpornost te drugih fondova EU-a, kao što je SURE, u državama članicama pomogla zaštiti tržišta rada od rizika dugoročne štete nastale uslijed dva gospodarska šoka, pandemije i energetske krize; napominje da je u svibnju 2023. stopa zaposlenosti dosegnula rekordno visoku razinu, dok je nezaposlenost pala na rekordno nisku razinu od oko 6 % i da otada biva niska; podsjeća, međutim, na to da je stopa nezaposlenosti mladih i dalje visoka te da u prosjeku u EU-u iznosi 15 %, tj. više od 20 % u mnogim državama članicama; u tom pogledu ističe obveze u okviru pojačane Garancije za mlade, koja i dalje potiče strukturne reforme i podupire zapošljivost mladih; u tom pogledu potiče države članice da u planovima za oporavak i otpornost daju prednost pojačanoj Garanciji za mlade i da okviru stupa sljedeće generacije povećaju svoja ulaganja u obrazovanje, osposobljavanje i potporu zapošljavanju mladih;

Amandman 32

Prijedlog rezolucije
Stavak 2.c (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	2.c ističe različite napore država članica u pogledu uvođenja regulatornih i neregulatornih reformi i programa ulaganja kako bi se povećao fond

socijalnih stanova i poduprla cjenovna pristupačnost stanovanja, kao što su novi programi za cjenovno pristupačno stanovanje i subvencionirani programi kreditiranja, programi obnove socijalnih stanova za najranjivije skupine i državna potpora općinama za nove stambene projekte i obnove; poziva države članice da daju prednost osiguravanju pristupa dostojnom i cjenovno pristupačnom socijalnom stanovanju ili kvalitetnoj pomoći za stanovanje onima kojima je to potrebno u skladu s 19. načelom europskog stupa socijalnih prava; naglašava važnost zaštite prava ranjivih osoba na odgovarajuću pomoć i zaštitu od prisilne deložacije te pružanje odgovarajućeg skloništa i usluga beskućnicima kako bi se promicala njihova socijalna uključenost;

Amandman 33

Prijedlog rezolucije
Stavak 3.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
3. prima na znanje projekciju Komisije iz 2024. o mogućem učinku instrumenta NextGenerationEU na realni bruto domaći proizvod (BDP) EU-a do 2026., koji je znatno niži od njegove simulacije iz 2020. (1,4 % u usporedbi s 2,3 %) i procjenu da bi NGEU mogao dovesti do znatnog kratkoročnog povećanja zaposlenosti u EU-u do 0,8 %; sa zadovoljstvom prima na znanje da bi dugoročne koristi Mehanizma za oporavak i otpornost za BDP mogle biti tri do šest puta veće od isplaćenog proračuna NGEU-a, ovisno o učincima ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost na produktivnost; međutim, ističe da je teško kvantificirati točan socijalni i gospodarski učinak Mehanizma za oporavak i otpornost ***jer učinak*** reformi ***postaje jasan tek nakon određenog vremena***; prima na znanje da je	3. prima na znanje projekciju Komisije iz 2024. o mogućem učinku instrumenta NextGenerationEU na realni bruto domaći proizvod (BDP) EU-a do 2026., koji je znatno niži od njegove simulacije iz 2020. (1,4 % u usporedbi s 2,3 %) i procjenu da bi NGEU mogao dovesti do znatnog kratkoročnog povećanja zaposlenosti u EU-u do 0,8 %; sa zadovoljstvom prima na znanje da bi dugoročne koristi Mehanizma za oporavak i otpornost za BDP mogle biti tri do šest puta veće od isplaćenog proračuna NGEU-a, ovisno o učincima ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost na produktivnost; međutim, ističe da je teško kvantificirati točan socijalni i gospodarski učinak Mehanizma za oporavak i otpornost ***s obzirom na to da je za ostvarenje učinaka*** reformi ***potrebno određeno***

Komisija utvrdila da je otprilike polovina očekivanog povećanja javnih ulaganja od 2019. do 2025. povezana s ulaganjima koja se financiraju iz proračuna EU-a, posebno iz Mehanizma za oporavak i otpornost;	***vrijeme te naglašava da bi ulaganja trebalo evaluirati ne samo na temelju gospodarskog rasta, već i na temelju njihovih doprinosa provedbi europskog stupa socijalnih prava, smanjenju nejednakosti, poboljšanju uvjeta na tržištu rada i otvaranju kvalitetnih radnih mjesta te osiguravanju pravedne tranzicije***; prima na znanje da je Komisija utvrdila da je otprilike polovina očekivanog povećanja javnih ulaganja od 2019. do 2025. povezana s ulaganjima koja se financiraju iz proračuna EU-a, posebno iz Mehanizma za oporavak i otpornost;

Amandman 34

Prijedlog rezolucije
Stavak 3.a (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	3.a ističe da su manjak radne snage i vještina ozbiljna prepreka rastu, konkurentnosti te zelenoj i digitalnoj tranziciji EU-a, da utječu na različite sektore i države članice u različitoj mjeri, s posljedicama za opću otpornost EU-a i da je, unatoč njegovoj važnosti, sudjelovanje odraslih osoba u obrazovanju i dalje ograničeno u državama članicama; naglašava da se mjerama Mehanizma za oporavak i otpornost mogu potaknuti ulaganja u vještine i osposobljavanje radnika tijekom njihovog životnog ciklusa kako bi se ostvarili sustavi obrazovanja i osposobljavanja koji bolje odgovaraju na promjenjive zahtjeve za vještinama i postigli bolji rezultati na tržištu rada u pogledu broja i kvalitete radnih mjesta; poziva države članice da nastave podupirati mjere za povećanje sudjelovanja odraslih osoba u obrazovanju, s posebnim naglaskom na niskokvalificiranim osobama, s obzirom na to da mnoge zemlje razvijaju individualne račune za učenje i

mikrokvalifikacije te smatra da bi daljnja analiza mjera Mehanizma za oporavak i otpornost u tom području mogla biti korisna kako bi se u velikoj mjeri ocijenio njihov učinak; podsjeća da je slobodno kretanje radnika temeljna sloboda i da mobilnost radne snage unutar EU-a može imati važnu ulogu u smanjenju problema manjka radne snage i vještina; potiče države članice da se koriste prognozom vještina Cedefopa i njegovim predviđanjima budućih trendova zapošljavanja po sektorima, zanimanjima i kvalifikacijama pri osmišljavanju i provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost kojima bi se trebao riješiti problem nedostatka radne snage i vještina;

Amandman 35

Prijedlog rezolucije
Stavak 3.b (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	3.b napominje da Mehanizam za oporavak i otpornost doprinosi, među ostalim, otvaranju radnih mjesta, obrazovanju i vještinama odraslih, modernizaciji institucija tržišta rada te općem, strukovnom i visokom obrazovanju; naglašava da se tim mjerama nastoje riješiti neki od izazova u pogledu kvalitete, pravednosti i relevantnosti sustava obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada u cijelom EU-u, među ostalim radi smanjenja problema nedostatka vještina; poziva države članice da nastave podupirati modernizaciju i povećanje kvalitete visokog obrazovanja reformama upravljanja i mjerama za poticanje internacionalizacije i da stvore dinamično i učinkovito okruženje za istraživanje i inovacije koje je usmjereno na rezultate;

Amandman 36

Prijedlog rezolucije
Stavak 4.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
4. prima na znanje da je Mehanizam za oporavak i otpornost potaknuo provedbu nekih reformi uključenih u preporuke za pojedine zemlje donesene u kontekstu europskog semestra ***te*** da se tablica pokazatelja za oporavak i otpornost upotrebljava za praćenje napretka u postizanju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, kao i usklađenosti s horizontalnim načelima, a posebno sa šest stupova, a to su zelena tranzicija, digitalna transformacija, pametan, održiv i uključiv rast***,*** socijalna i teritorijalna kohezija, zdravstvo, gospodarska, socijalna i institucionalna otpornost te politike za sljedeću generaciju, djecu i mlade, uključujući obrazovanje;	4. prima na znanje ***da se u Mehanizmu za oporavak i otpornost zahtijeva da se u okviru nacionalnih planova za oporavak i otpornost rješavaju svi izazovi ili velik dio izazova identificiranih u relevantnim preporukama za pojedine zemlje, kao preduvjet za dobivanje pozitivne ocjene; potvrđuje*** da je Mehanizam za oporavak i otpornost potaknuo provedbu nekih reformi uključenih u preporuke za pojedine zemlje donesene u kontekstu europskog semestra***, ali da je Revizorski sud utvrdio još neke nedostatke koji se odnose na neuključivanje određenih elemenata preporuka za pojedine zemlje; podsjeća na to*** da se tablica pokazatelja za oporavak i otpornost upotrebljava za praćenje napretka u postizanju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, kao i usklađenosti s horizontalnim načelima, a posebno sa šest stupova, a to su zelena tranzicija, digitalna transformacija, pametan, održiv i uključiv rast ***– uključujući gospodarsku koheziju, radna mjesta, produktivnost, konkurentnost, istraživanje, razvoj i inovacije te funkcionalno unutarnje tržište s jakim malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi)*** – socijalna i teritorijalna kohezija, zdravstvo, gospodarska, socijalna i institucionalna otpornost te politike za sljedeću generaciju, djecu i mlade, uključujući obrazovanje ***i vještine***; ***poziva Komisiju da nastavi pratiti manjak radne snage i vještina te povezane izazove u EU-u u kontekstu europskog semestra, među ostalim provedbom tematskih rasprava kako bi se promicala razmjena znanja i dobrih primjera iz prakse među državama članicama; podsjeća na važnost ulaganja usmjerenih na povećanje autonomije osoba s***

invaliditetom;

Amandman 37

Prijedlog rezolucije
Stavak 4.a (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	4.a podsjeća da bi se Mehanizmom za oporavak i otpornost trebala podupirati demografska tranzicija EU-a u skladu s europskim stupom socijalnih prava promicanjem zapošljavanja i jednakih mogućnosti, što uključuje kvalitetna radna mjesta za starije radnike, ulaganjem cjeloživotno učenje, osiguravanjem odgovarajućeg životnog standarda u starijoj dobi održivim i primjerenim mirovinama te osiguravanjem dostatnih ulaganja za dugotrajnu skrb kako bi se poduprlo zdravo i održivo starenje; zabrinut je zbog toga što se prema Zajedničkom izvješću o zapošljavanju 2025. očekuje smanjenje stope zamjene osoba koje odu u mirovinu i povećanje potreba za dugotrajnom skrbi, što će pogoršati trenutačne strukturne izazove u pogledu dostupnosti, cjenovne pristupačnosti i kvalitete dugotrajne skrbi; naglašava da je u društvu koje sve više stari za osiguravanje primjerenosti i fiskalne održivosti mirovina potrebna široka kombinacija politika; smatra da države članice trebaju uložiti više napora u primjerenost mirovina i kvalitetu usluga dugotrajne skrbi, među ostalim ulaganjima i reformama uključenima u njihove planove za oporavak i otpornost u skladu s 15. i 18. načelom europskog stupa socijalnih prava; poziva države članice da provedu mirovinske reforme usmjerene na budućnost kojima se ne osigurava samo fiskalna održivost, već i povećava primjerenost mirovina, čime se osigurava pristojan životni standard za sve;

Amandman 38

Prijedlog rezolucije
Stavak 4.b (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	4.b prima na znanje da su, unatoč povećanim ulaganjima u EU-u, realne plaće u EU-u i većini država članica i dalje na razini od prije pandemije, dok su nesigurna radna mjesta i dalje problem; ističe da činjenica da se učinak socijalnih transfera (isključujući mirovine) na smanjenje siromaštva 2023. blago smanjio naglašava važnost daljnjeg jačanja napora kako bi se osigurala odgovarajuća potpora dohotku i pokrivenost u skladu s 14. načelom europskog stupa socijalnih prava; primjećuje da je nekoliko država članica izmijenilo ili planira izmijeniti svoje okvire za minimalne plaće u kontekstu svojih planova za oporavak i otpornost; naglašava važnost reformi kojima se namjerava povećati razina minimalne plaće uz savjetovanje sa socijalnim partnerima u skladu s Direktivom o primjerenim minimalnim plaćama te potiče države članice koje još nisu uvele takve reforme na djelovanje po tom pitanju; naglašava potrebu za ambicioznim ulaganjima i reformama kako bi se otvorila visokokvalitetna radna mjesta, potaknuli kvalitetni radni uvjeti, suzbilo siromaštvo i segmentacija tržišta rada te ojačao socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje u skladu s europskim stupom socijalnih prava;

Amandman 39

Prijedlog rezolucije
Stavak 4.c (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	4.c prima na znanje stalne napore država članica da poboljšaju pristup socijalnim uslugama i njihovu kvalitetu, kao što su donošenje nacionalnog pregleda socijalnih usluga kako bi se utvrdili nedostaci u njihovu pružanju i utvrdile potrebe za ulaganjima, ulaganje u nove zdravstvene ustanove i telemedicinu kako bi se usluge približile pacijentima, nacionalnim zdravstvenim strategijama za poboljšanje pristupa zdravstvenim uslugama u svim zemljama te mjere za rješavanje problema nedostatka radne snage u zdravstvu i poboljšanje zadržavanja radnika osposobljavanjem i poticajima; poziva države članice da poduzmu napore kako bi se osigurao univerzalan pristup kvalitetnim osnovnim uslugama, među ostalim vodi, kanalizaciji, prijevozu, financijskim uslugama i digitalnim komunikacijama; ističe da je mentalno zdravlje ključan dio socioekonomskog oporavka EU-a i prioritet zdravlja na radu; izražava zabrinutost zbog toga što neke države članice u svoje nacionalne planove za oporavak i otpornost nisu uključile dostatne mjere za osiguravanje dostupne, cjenovno pristupačne i visokokvalitetne skrbi za mentalno zdravlje i poziva države članice da u buduće revizije nacionalnih planova za oporavak i otpornost uključe ciljane strategije za mentalno zdravlje;

Amandman 40

Prijedlog rezolucije
Stavak 4.d (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	4.d pozdravlja činjenicu da Mehanizam za oporavak i otpornost predstavlja priliku za jačanje javnih službi

	za zapošljavanje i politika aktivacije zapošljavanja; poziva na daljnju raspravu o tome kako će se nakon završetka Mehanizma za oporavak i otpornost pokriti troškovi novih usluga i s njima povezani troškovi;

Amandman 41

Prijedlog rezolucije
Stavak 6.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
6. pozdravlja činjenicu da Mehanizam za oporavak i otpornost pruža potporu reformama i ulaganjima u državama članicama, ali napominje da još mnogo toga treba učiniti; zabrinut je zbog toga što kratko preostalo razdoblje provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost neće omogućiti provedbu nekoliko planiranih važnih reformi i velikih ulaganja;	6. pozdravlja činjenicu da Mehanizam za oporavak i otpornost pruža potporu reformama i ulaganjima u državama članicama, ali napominje da još mnogo toga treba učiniti***; naglašava da su kašnjenja i problemi s apsorpcijskim kapacitetom i dalje znatne prepreke potpunom ostvarenju potencijalnih koristi Mehanizma za oporavak i otpornost;*** zabrinut je zbog toga što kratko preostalo razdoblje provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost neće omogućiti provedbu nekoliko planiranih važnih reformi i velikih ulaganja***, naglašavajući potrebu za usmjerenijim i ubrzanim djelovanjem kako bi se osiguralo potpuno iskorištavanje potencijala Mehanizma za oporavak i otpornost, posebno u područjima ključnima za dugoročnu stabilnost, rast i socijalnu koheziju**; ***poziva države članice da intenziviraju provedbu i povećaju primjenu tehničkih smjernica uz pomoć Komisije i u okviru Instrumenta za tehničku potporu;***

Amandman 42

Prijedlog rezolucije
Stavak 7.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
7. ističe da su davanje prednosti provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost, nedostatak administrativnih kapaciteta u mnogim državama članicama i izazovi koje predstavljaju globalni lanci opskrbe doprinijeli kašnjenju u provedbi kohezijske politike; podsjeća da ***je potrebno poštovati načelo dodatnosti i protivi se*** tome da se Mehanizmom za oporavak i otpornost ili drugim privremenim financijskim instrumentima istiskuje ili zamjenjuje kohezijska politika;	7. ističe da su davanje prednosti provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost***, velika dodatna sredstva inicijative REACT-EU stavljena na raspolaganje za isto razdoblje***, nedostatak administrativnih kapaciteta u mnogim državama članicama i izazovi koje predstavljaju globalni lanci opskrbe***, kao i 31. prosinca 2023. kao krajnji datum za razdoblje prihvatljivosti kohezijske politike 2014. – 2020.,*** doprinijeli kašnjenju u provedbi kohezijske politike; podsjeća da ***bi se, u skladu s načelom dodatnosti, trebalo usprotiviti*** tome da se Mehanizmom za oporavak i otpornost ili drugim privremenim financijskim instrumentima istiskuje ili zamjenjuje kohezijska politika; ***u tom pogledu naglašava koliko je važno da Komisija pruža analize količine novih socijalnih ulaganja stvorenih u okviru nacionalnih planova za oporavak i otpornost;***

Amandman 43

Prijedlog rezolucije
Stavak 7.a (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	7.a u tom pogledu podsjeća na važnost Europskog socijalnog fonda plus, čija je svrha postizanje visoke stope zaposlenosti, pravedne socijalne zaštite, kvalificirane i otporne radne snage i uključivih/kohezivnih društava kao ključnih elemenata za iskorjenjivanje siromaštva te naglašava potrebu za sinergijama s rashodima Mehanizma za oporavak i otpornost u okviru relevantnih stupova; ističe, nadalje, da bi Komisija trebala utvrditi načine kako pomoći državama članicama da ubrzaju korištenje sredstvima EU-a i poboljšaju njihovu apsorpciju, poštujući pritom

načela dobrog financijskog upravljanja;

Amandman 44

Prijedlog rezolucije
Stavak 10.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
10. pozdravlja činjenicu da se sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost mogu upotrijebiti za doprinos ciljevima Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP), ***čime se podupiru*** ulaganja u ključne tehnologije u EU-u kako bi se povećala konkurentnost ***njegove*** industrije;	10. pozdravlja činjenicu da se sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost mogu upotrijebiti za doprinos ciljevima Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP) ***podupiranjem*** ulaganja u ključne tehnologije u EU-u ***i rješavanjem problema nedostatka radne snage i vještina ključnih za kvalitetna radna mjesta u tim područjima, u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima,*** kako bi se povećala konkurentnost industrije ***EU-a te istodobno zajamčila prava radnika i smanjile rodne razlike u tehnološkom sektoru***;

Amandman 45

Prijedlog rezolucije
Stavak 13.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
13. ***prima na znanje*** da je samo 13 država članica zatražilo zajmove i da će 92 milijarde EUR od dostupnih 385,8 milijardi EUR ostati neiskorištene jer za taj iznos nisu preuzete obveze do roka koji je bio 31. prosinca 2023.; prima na znanje činjenicu da su zajmovi bili atraktivni državama članicama koje su se suočile s višim troškovima zaduživanja na financijskim tržištima ili koje su nastojale nadoknaditi smanjenje bespovratnih sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost; podsjeća da se Parlament zalagao za veći udio bespovratnih sredstava u odnosu na zajmove i smatra da je potrebna politička rasprava o upotrebi	13. ***izražava žaljenje zbog činjenice*** da je samo 13 država članica zatražilo zajmove i da će 92 milijarde EUR od dostupnih 385,8 milijardi EUR ostati neiskorištene jer za taj iznos nisu preuzete obveze do roka koji je bio 31. prosinca 2023.; prima na znanje činjenicu da su zajmovi bili atraktivni državama članicama koje su se suočile s višim troškovima zaduživanja na financijskim tržištima ili koje su nastojale nadoknaditi smanjenje bespovratnih sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost; podsjeća da se Parlament zalagao za veći udio bespovratnih sredstava u odnosu na zajmove i smatra da

nepotrošenih sredstava u svjetlu ograničenih javnih proračuna;	je potrebna politička rasprava o upotrebi nepotrošenih sredstava u svjetlu ograničenih javnih proračuna ***i velike potrebe za financijskom potporom u nizu područja, posebno kad je riječ o iskorjenjivanju siromaštva, socijalnoj uključenosti, stambenom zbrinjavanju, javnim i socijalnim uslugama, jačanju socijalnog dijaloga, otvaranju kvalitetnih radnih mjesta i politikama stjecanja vještina, među ostalim zelenih i digitalnih vještina***;

Amandman 46

Prijedlog rezolucije
Stavak 16.a (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	16.a podsjeća na to da se u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, u skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost i stavkom 2.3 Priloga V. toj uredbi, od Komisije zahtijeva da procijeni relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost nacionalnih planova za oporavak i otpornost država članica, uzimajući pritom u obzir kriterije kao što su, među ostalim, njihov doprinos jačanju potencijala rasta, otvaranju radnih mjesta te gospodarskoj, socijalnoj i institucijskoj otpornosti predmetne države članice, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim promicanjem politika za djecu i mlade, te ublažavanju gospodarskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, čime se jačaju ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija te konvergencija unutar Unije; prima na znanje da je za zadovoljavanje tog kriterija u okviru procjene potrebno ostvariti najvišu ocjenu;

Amandman 47

Prijedlog rezolucije
Stavak 18.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
18. pozdravlja činjenicu da su sve države članice premašile ciljeve za zelenu (37 %) i digitalnu tranziciju (20 %), pri čemu prosječni rashodi za klimatske i digitalne ciljeve Mehanizma za oporavak i otpornost u cjelini iznose 42 %, odnosno 26 %; prima na znanje da je Revizorski sud doveo u pitanje način na koji je provedba mjera Mehanizma za oporavak i otpornost doprinijela zelenoj tranziciji te je preporučio poboljšanja metodologija koje se upotrebljavaju za procjenu učinka na klimu; ističe činjenicu da isti metodološki nedostaci postoje u svim stupovima Mehanizma za oporavak i otpornost;	18. pozdravlja činjenicu da su sve države članice premašile ciljeve za zelenu (37 %) i digitalnu tranziciju (20 %), pri čemu prosječni rashodi za klimatske i digitalne ciljeve Mehanizma za oporavak i otpornost u cjelini iznose 42 %, odnosno 26 %; prima na znanje da je Revizorski sud doveo u pitanje način na koji je provedba mjera Mehanizma za oporavak i otpornost doprinijela zelenoj tranziciji te je preporučio poboljšanja metodologija koje se upotrebljavaju za procjenu učinka na klimu; ističe činjenicu da isti metodološki nedostaci postoje u svim stupovima Mehanizma za oporavak i otpornost ***te poziva Komisiju da preporuke Europskog revizorskog suda primijeni horizontalno***; ***naglašava važnost pokazatelja povezanih s provedbom načela europskog stupa socijalnih prava i akcijskog plana za njegovu provedbu; poziva Komisiju da surađuje s Parlamentom u okviru dijaloga o oporavku i otpornosti radi preispitivanja socijalnih pokazatelja u skladu s Izjavom iz Porta i poziva Komisiju da se savjetuje sa socijalnim partnerima i civilnim društvom;***

Amandman 48

Prijedlog rezolucije
Stavak 19.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
19. prima na znanje konkretan učinak koji ***bi*** Mehanizam za oporavak i otpornost ***mogao*** imati na socijalne ciljeve, pri čemu države članice planiraju potrošiti oko 163 milijarde EUR***; naglašava da je potrebno ubrzati ulaganja u razvoj***	19. prima na znanje konkretan učinak koji Mehanizam za oporavak i otpornost ***može*** imati na socijalne ciljeve, pri čemu države članice planiraju potrošiti oko 163 milijarde EUR***, što predstavlja oko 25 % procijenjenih ukupnih rashoda i***

ruralnih i udaljenih područja, socijalnu zaštitu i integraciju ranjivih skupina te zapošljavanje mladih jer u tim područjima rashodi zaostaju; poziva ***Komisiju da u okviru tablice pokazatelja za oporavak i otpornost provede detaljnu evaluaciju projekata i reformi povezanih s obrazovanjem i mladima koje provode*** države članice ***u okviru*** Mehanizma za oporavak i otpornost;	***napominje da je Komisija u obliku bespovratnih sredstava i zajmova te pretfinanciranja dosad isplatila oko 269 milijardi EUR u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost; napominje da je nakon revizija nacionalnih planova za oporavak i otpornost gotovo 30 % procijenjenih socijalnih rashoda namijenjeno ulaganjima i reformama u području obrazovanja i skrbi za djecu te zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi, dok je 25 % njih namijenjeno zapošljavanju i vještinama, a ostatak socijalnim politikama[1a];*** poziva države članice ***da do roka za plaćanje najmanje 30 % potrošnje u sklopu*** Mehanizma za oporavak i otpornost ***u okviru relevantnih stupova usmjere na socijalna ulaganja***;
	_____
	[1a] COM(2024)0474, str. 19.

Amandman 49

Prijedlog rezolucije
Stavak 19.a (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	19.a ističe da treba ubrzati ulaganja u poboljšanje socijalne zaštite i javnih socijalnih usluga, odgovarajućih mirovina, dugotrajne skrbi, dostupnosti i cjenovne pristupačnosti stanovanja, posebno socijalnog stanovanja, u borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, posebno siromaštva djece, u rani i predškolski odgoj i obrazovanje, strukovno osposobljavanje i obrazovanje odraslih te razvoj vještina, uključivanje ranjivih skupina, kao što su žene, djeca, jednoroditeljske obitelji, osobe s invaliditetom, migranti, Romi, LGBTIQ osobe, mladi i starije osobe, podupiranje zapošljavanja mladih, modernizaciju institucija tržišta rada, uključujući

	predviđanje vještina i socijalni dijalog, te razvoj ruralnih i udaljenih područja u kojima rashodi zaostaju; poziva Komisiju da u okviru tablice pokazatelja za oporavak i otpornost provede evaluaciju kako bi se pratila učinkovitost socijalnih ulaganja;

Amandman 50

Prijedlog rezolucije
Stavak 20.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
20. pozdravlja doprinose u okviru stupa pametnog, održivog i uključivog rasta, posebno u pogledu konkurentnosti i potpore malim i srednjim poduzećima; napominje da je potrebno ubrzati ulaganja u transnacionalnu suradnju, potporu poduzećima i regulatorne promjene za pametan, održiv i uključiv rast jer ta područja zaostaju;	20. pozdravlja doprinose u okviru stupa pametnog, održivog i uključivog rasta, posebno u pogledu konkurentnosti i potpore malim i srednjim poduzećima; napominje da je potrebno ubrzati ulaganja u transnacionalnu suradnju, potporu poduzećima ***i radnike te*** regulatorne promjene za pametan, održiv i uključiv rast jer ta područja zaostaju; ***osim toga, naglašava da bi se uključivim oporavkom trebala dati prednost socijalnoj ekonomiji kao ključnom pokretaču održivog i pravednog rasta;***

Amandman 51

Prijedlog rezolucije
Stavak 20.a (novi)

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
	20.a podsjeća da je ravnopravnost žena i muškaraca jedna od temeljnih vrijednosti EU-a sadržana u Ugovorima; slijedom toga, izražava žaljenje što rodna ravnopravnost nije jedan od stupova Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost; podsjeća na to da bi nacionalni planovi za oporavak i otpornost trebali uključivati mjere kojima se doprinosi rodnoj ravnopravnosti i jednakim

	mogućnostima za sve, u skladu s europskim stupom socijalnih prava, kako bi se promicalo sudjelovanje žena na tržištu rada i smanjila rodno uvjetovana segmentacija na tržištu rada; pozdravlja činjenicu da revidirani nacionalni planovi za oporavak i otpornost sadržavaju 136 (pod)mjera usmjerenih na rodnu ravnopravnost; prima na znanje pozitivan utjecaj drugih reformi i ulaganja čija provedba može uvelike doprinijeti rodnoj ravnopravnosti, kao što su mjere za promicanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, uključujući pristup skrbi za djecu i skrbi za uzdržavane osobe te razvoj digitalnih vještina; izražava žaljenje zbog činjenice da dvije države članice u svoje nacionalne planove za oporavak i otpornost nisu uključile mjere izričito usmjerene na doprinos rodnoj ravnopravnosti, a da su mnoge druge države članice uključile tek relativno mali broj tih mjera;

Amandman 52

Prijedlog rezolucije
Stavak 28.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
28. potiče države članice da ulože veće napore u uklanjanje administrativnih uskih grla i da osiguraju dostatne administrativne kapacitete za ubrzanje provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost s obzirom na rok za 2026. te da izbjegnu koncentraciju projekata u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost u razvijenije regije i glavne gradove omogućavanjem prijenosa sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost u projekte u najugroženijim regijama, čime bi se ispunio cilj Mehanizma za oporavak i otpornost za poboljšanjem socijalne, teritorijalne i gospodarske kohezije EU-a; poziva na automatsko ***12***-mjesečno produljenje projekata sa stopom provedbe	28. potiče države članice da ulože veće napore u uklanjanje administrativnih uskih grla i da osiguraju dostatne administrativne kapacitete za ubrzanje provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost s obzirom na rok za 2026. te da izbjegnu koncentraciju projekata u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost u razvijenije regije i glavne gradove omogućavanjem prijenosa sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost u projekte u najugroženijim regijama, čime bi se ispunio cilj Mehanizma za oporavak i otpornost za poboljšanjem socijalne, teritorijalne i gospodarske kohezije EU-a; poziva na automatsko ***18***-mjesečno produljenje projekata sa stopom provedbe

od najmanje 20 % prije roka utvrđenog za 2026.; pozdravlja mogućnost uspostave sustava određivanja prioriteta i prijenosa nakon roka utvrđenog za 2026. kako bi se omogućio dovršetak tekućih projekata putem drugih programa financiranja, uključujući Europski investicijski fond i mogući novi europski fond za konkurentnost;

od najmanje 20 % prije roka utvrđenog za 2026.; pozdravlja mogućnost uspostave sustava određivanja prioriteta i prijenosa nakon roka utvrđenog za 2026. kako bi se omogućio dovršetak tekućih projekata putem drugih programa financiranja, uključujući Europski investicijski fond i mogući novi europski fond za konkurentnost;

Amandman 53

Prijedlog rezolucije
Stavak 39.

Prijedlog rezolucije	*Izmjena*
39. žali zbog nedovoljne uključenosti lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnog društva, socijalnih partnera, nacionalnih parlamenata i drugih relevantnih dionika u osmišljavanje, reviziju ili provedbu nacionalnih planova za oporavak i otpornost; podsjeća da je sudjelovanje lokalnih, regionalnih i nacionalnih vlasti te tijela koja su odgovorna za razvoj tih politika ključno za uspjeh Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je navedeno u članku 28. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost; podsjeća da je Parlament podržao obvezujuću odredbu u Mehanizmu za oporavak i otpornost s ciljem uspostave višerazinskog dijaloga radi uključivanja relevantnih dionika i rasprave s njima o pripremi i provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost, uz jasno razdoblje savjetovanja; stoga poziva na maksimalno sudjelovanje dionika u provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost, u skladu s nacionalnim pravnim okvirom i na temelju jasnih i transparentnih načela;	39. žali zbog nedovoljne uključenosti ***u nekim državama članicama*** lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnog društva, socijalnih partnera, nacionalnih parlamenata i drugih relevantnih dionika u osmišljavanje, reviziju ili provedbu nacionalnih planova za oporavak i otpornost***, kako je utvrđeno u članku 18. stavku 4. točki (q) Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost, i naglašava važnost uključenosti socijalnih partnera u mjere povezane s radnom i socijalnom politikom***; podsjeća da je sudjelovanje lokalnih, regionalnih i nacionalnih vlasti te tijela koja su odgovorna za razvoj tih politika ključno za uspjeh Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je navedeno u članku 28. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost; podsjeća da je Parlament podržao obvezujuću odredbu u Mehanizmu za oporavak i otpornost s ciljem uspostave višerazinskog dijaloga radi uključivanja relevantnih dionika i rasprave s njima o pripremi i provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost, uz jasno razdoblje savjetovanja; stoga poziva na maksimalno sudjelovanje dionika u provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost, ***uz osiguranje sveobuhvatnog i transparentnog postupka sudjelovanja,*** u skladu s nacionalnim

pravnim okvirom i na temelju jasnih i transparentnih načela; ***smatra da uključenost dionika mora biti i kvalitativna i kvantitativna, što uključuje aktivno sudjelovanje u postupcima praćenja i evaluacije, te podsjeća da bi se prije odobravanja revidiranih planova trebalo savjetovati i s relevantnim dionicima;***

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE

Izvjestiteljica za mišljenje izjavljuje, pod svojom isključivom odgovornošću, da nije primila nikakve informacije ni od jednog subjekta ili osobe koje bi u skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku trebalo navesti u ovom Prilogu.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	31. ožujka 2025.
Rezultat konačnog glasovanja	+: 40 –: 11 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Maravillas Abadía Jover, Grégory Allione, Nikola Bartůšek, Vilija Blinkevičiūtė, Rachel Blom, Andrzej Buła, Estelle Ceulemans, Leila Chaibi, Henrik Dahl, Johan Danielsson, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Elena Donazzan, Gheorghe Falcă, Chiara Gemma, Niels Geuking, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Sérgio Humberto, Irena Joveva, Martine Kemp, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Marit Maij, Idoia Mendia, Maria Ohisalo, João Oliveira, Aodhán Ó Ríordáin, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Villy Søvndal, Pál Szekeres, Georgiana Teodorescu, Romana Tomc, Jana Toom, Raffaele Topo, Brigitte van den Berg, Marie-Pierre Vedrenne, Mariateresa Vivaldini, Petar Volgin, Jan-Peter Warnke, Séverine Werbrouck
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Borys Budka, Vivien Costanzo, Andi Cristea, Klára Dobrev, Estrella Galán, Rudi Kennes, Pierfrancesco Maran, Benedetta Scuderi, Andrea Wechsler, Angelika Winzig
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 216. st. 7. Poslovnika	Salvatore De Meo

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

40	+
NI	Jan-Peter Warnke
EPP	Maravillas Abadía Jover, Borys Budka, Andrzej Buła, Salvatore De Meo, Gheorghe Falcă, Niels Geuking, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc, Andrea Wechsler, Angelika Winzig
Renew	Grégory Allione, Irena Joveva, Jana Toom, Brigitte van den Berg, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Andi Cristea, Johan Danielsson, Klára Dobrev, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Marit Maij, Pierfrancesco Maran, Idoia Mendia, Aodhán Ó Ríordáin, Raffaele Topo
Ljevica	Leila Chaibi, Estrella Galán, Rudi Kennes, João Oliveira
Zeleni/ESS	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo, Benedetta Scuderi, Villy Søvndal

11	–
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Georgiana Teodorescu, Mariateresa Vivaldini
ESN	Petar Volgin
PfE	Nikola Bartůšek, Rachel Blom, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

1	0
EPP	Henrik Dahl

Korišteni znakovi:
+ : glasovalo je „za”
– : glasovalo je „protiv”
0 : suzdržani